

τις ἐξ αὐτῶν, ἐπιπροτιμωμένων ἐλείπων, οἵτινες τὸν ἤκουσαν.

Ὁ Σκιας, πολλὰς ἐκπιφανίσεις ἀσκοπιτύνας καὶ καταβαυκαλιζόμενος ὑπὸ τῆς χορῶδίας ἐπαρώθη, οἱ δὲ χωρικοὶ, μὴ θέλοντες νὰ ταραξοῦν τὸν ὕπνον του, μετέστησαν ἄλλοῦ, συμπαραλαβόντες καὶ τοὺς τέσσαρας δορυφόρους τοῦ Σκια καὶ ἐξηκολούθησαν τοὺς κυκλίους χοροὺς. Ἡ πολλὰ ἔτη κατακεχωσμένη καὶ σχεδὸν ἀγνωστος εἰς τὸ χωρίον Τριτῶν εὐθυμία, ἐλ-χαραδρώσασα, κατέκλυσε τὰς καρδίας των, ὥστε μόλις γευθέντες οἴνου καὶ αὐτοὶ οἱ γέροντες ἐξεβάκυσαν, καὶ πυροβόλα ἐκένωσαν, καὶ ὅ,τι εἶχον κατ' οἶκον ἀπόθετον συνέβαλον εἰς τὴν πάνδημον εὐωχίαν.

Ὁ φαεινὸς δίσκος τοῦ ἡλίου, βαδίζοντας τὴν πρὸς τὰ κάτω πορείαν του, διὰ τῶν τελευταίων του ἀκτίνων ἐπεχρύσσει τὴν ἐπὶ κορυφῆς τῶν γηλόφων καταπίπτουσαν πέζαν τοῦ οὐρανοῦ πέπλου, καὶ τῶν κοσμοῦντων αὐτὸν ἀδαμάντων καὶ σμαράγδων καὶ κερκιδίων αἱ μαρμαρυγαὶ ἤδη ὑπέλαμπον. Αἱ προβαίνουσαι τότε σκιαί, ὡς συμπαρακολουθούμεναι ὑπὸ πλανωμένων φασμάτων, καταπαύουν τὸν ἀνθρώπινον θόρυβον καὶ καταβάλλουν τὰς πτέρυγας τῆς εὐθυμίας. Βαθμηδὸν ἔγινε καὶ ἡ τῶν χωρικῶν χαλαρωτέρα, ἕως οὗ ἀπετεκεδάστησαν.

Μόνος ὁ Σκιας ἦτον εἰς ὅλα ταῦτα ἀναίσθητος, ῥογχάζων ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων του. Οἱ ὄπαδοί του, Καλικκούδας, Ἀγριόγατος, Γρόθος καὶ Κύπνος δὲν τὸν ἐλητημόνησαν ὅμως, καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, τὸν μετέφερον εἰς τὴν εὐπρεπεστέραν καλύβην, ἀποδιώξαντες τοὺς ὁμοστέγους γαίρους, δυσανασχετοῦντας καὶ γρυλλίζοντας. Ἐν τῇ καρῆθαρῆα του ὁ Σκιας ἐνόμισεν, ὅτι λαλοῦν πρὸς αὐτὸν οἱ χωρικοὶ καὶ τραυλιζῶν ἀπήντησεν.

— Αὔριον! αὔριον! μασκαράδες! !. . .

(Ἐπεται συνέχια.)

ΜΕΤΑΤΥΠΩΣΙΣ

τριῶν ἑλληνικῶν ἐπιστολῶν τοῦ 16ου αἰῶνος.

— 0 —

Κύριοι Συντάκται τῆς Πανδώρας!

Διατρίβων κατὰ τὰς παρελθούσας θερινὰς τῶν μαθημάτων διακοπὰς ἐν Ζακύνθῳ, ἔτυχε νὰ λάβω παρὰ φίλου σπουδαίου βιβλίον εἰς ἀνάγνωσιν, περιέρχον κανὲν, τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Ἰω. Λαμίου ἐν Φλωρεντία κατὰ τὸ 1740 ἐκδοθὲν μετὰ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν *Deliciae eruditorum, seu veterum ἀνεκδότων ὀρυσκυοῦντων collectanea*. Περιέχει δὲ τοῦτο ἐπι-

στολάς ἑλληνικῶν τοῦ 16ου αἰῶνος, ἀνδρῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συντελεσάντων εἰς τὴν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων διάσωσιν, καὶ διαδόσιν, καὶ ἀξίων διὰ τοῦτο νὰ γνωρίζωνται κοινότερον καὶ νὰ μνημονεύωνται μετὰ τιμῆς παρ' ἡμῶν τῶν σήμερον ζώντων. Διότι δὲν πρέπει νὰ μᾶς εἶναι ἀσπίτια μόνον τὰ ὀνόματα τοῦ Γαζῆ, τοῦ Λασκάρου, τοῦ Βησσαρίωνος, τοῦ Χρυσολωρᾶ, τοῦ Χαλκοκονδύλη, τοῦ Ἀργυροπούλου καὶ τῶν συγχρόνων ἐλείνοις, ἀλλ' ἔτι καὶ τὰ τῶν ἄλλων, τῶν μετὰ τούτους πονητάντων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οἵτινες ὡς τὰ πολλὰ καὶ δυστυχεῖς διετέλεσαν κατὰ τὸν βίον των, κατατηκόμενοι ὑπὸ πατριωτικοῦ ἄλγους ἕνεκα τῆς ἐλεεινῆς τότε καταστάσεως τοῦ ἔθνους. Ἀποστρέφοντες δὲ ἐνίοτε τὰ ὄμματα ἡμῶν ἀπὸ τῆς σημερινῆς τύψεως τῶν πραγμάτων καὶ τρεπόμενοι εἰς ἀνάγνωσιν τῶν μνημείων ἐλείνων τῶν χρόνων, οὐ μόνον πληροφοροῦμεθα περὶ πολλῶν ἱστορικῶν καὶ φιλολογικῶν γεγονότων, ἀλλ' ὅπερ καθ' ἡμᾶς κυριώτερον, λαμβάνομεν ἀφορμὴν εἰς σπουδαίας σκέψεις καὶ κατανοοῦμεν μετὰ τινος ἐνδομύχου φόβου, ὁπόσῃς τῶντι προσοχῆς ἔχομεν ἀνάγκην, μὴ πάλιν, ἀμαρτάνοντες κοινωνικῶς, ἐμπίσωμεν εἰς ὁμοίαν τῆς τότε οἰκτρὰν κατάστασιν.

Ἐνόμισα λοιπὸν ὅτι δὲν κάμνω τι ἄχαρι εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Πανδώρας, προσφέρων αὐτοῖς τρεῖς ἐπιστολάς ἐκ τοῦ ἀνωτέρου σπανίου ὀπωροῦν δι' ἡμᾶς βιβλίου. Εἶθε νὰ εὐκολυνθῇ τις τῶν ἡμετέρων λογίων εἰς ἐκδοσὶν δευτέραν ὅλων τούτων τῶν ἐπιστολῶν, ὡς καὶ ἄλλων, τὰς ὁποίας ὁ αὐτὸς Λάμιος ἐδημοσίευσεν, ὅστις φιλοπόνως μὲν ἀνηρέυνθησεν ἐκ χειρογράφων τὰ πρωτότυπα καὶ ἐξέδωκε καὶ μετέφρασε καὶ ἐσχολίασε, δὲν ἠτύχησεν ὅμως νὰ παράσχη καὶ κείμενον αὐτῶν καθαρὸν καὶ ἀναγνώσιμον. Δι' ὃ ἠναγκάσθη ἐγὼ νὰ κάμω πολλὰς μεταβολὰς ἀναγκαίας. Δὲν ὑπεσημείωσα δὲ ἐνταῦθα τὰς ἡμαρτημένας γραφὰς τοῦ βιβλίου, διὰ νὰ μὴ ἐξογκωθῇ τὸ παρὸν ἄρθρον ὑπερμέτρως· διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπέχω καὶ τοῦ νὰ εἶπω ἱστορικώτερον τι ἄλλο περὶ τῶν ἐπιστελλόντων δύο ἀνδρῶν, εἰμὴ μόνον, ὅτι ὁ μὲν Ἀντώνιος ἦν Κερκυραῖος, ὁ δὲ Ἀρσένιος ἦν υἱὸς τοῦ συλλογέως τῶν ἑλληνικῶν παροιμιῶν Μιχαὴλ Ἀποστολίου, καὶ ἠτχολήθη περὶ τὸν Ἀριστοφάνη καὶ Εὐριπίδην λυσιτελεῖς. Ἄς γνωρισθῶσιν ἀμρότεροι, εἰ καὶ ἀτελῶς, ἐκ μόνων τῶν ἰδίων αὐτῶν λόγων, πρὸς τὸ παρὸν. Ἴδού αἱ ἐπιστολαί·

α Ἀντώνιος ὁ Ἐπαρχος τῷ σοφωτάτῳ Ἀρσενίῳ Μονεμβασίας ἀρχιεπισκόπῳ εὖ πράττειν.

» Προσφόρως τῷ πράγματι, τοῖς Κωνσταντινοῦ γραμμασιν ἐχρητάμεθα τοῦ σοῦ μαθητοῦ, ἀριστερὰ διὰ πάντων Ἀρσένιε. Συνήντησε γὰρ ἡμῖν πολλῇ ζυνοχοιμένοις δυσθυμίᾳ καὶ πάνυ χαλεπῶς διατεθεῖσιν, ἐφ' ᾧ τὸν βίον ἡμῶν μηδὲν ἠγεῖσθαι εἶναι. Ἐτυχε γάρ τοῦ ἀρχοντος τὸν ἑωλὸν νεκρὸν συμπαραπέμποντες τῶν Οὐνετιῶν, ὅστις ἐτεβήκει μὲν ἤδη πρότριτα, ἐξεφέρετο δὲ μόλις ἐπὶ τρίτην, ὅψε τῆς ἡμέρας, πολλοῖς παρασήμοις τῆς ἀρχῆς, τῶν ἱεροποιῶν πομπουόντων, τῇ γερούσιᾳ μελανεῖμοι

νοῦση, τῷ δήμῳ πάντι κατηρεῖ, πάντα κατὰ τὰ
 πάτρια. Τὸ ὑπέρογκον οὖν τοῦτο τῆς κηδείας θεω-
 ροῦντες ἡμεῖς, καὶ τῷ νεκρῷ πάλιν ἐν μέρει προσέ-
 χοντες τὸν νοῦν, τῇ μὲν ξυνδιετιθέμεθα τοῖς πεν-
 θούσι, τὸ ἀνθρώπινον ὀρώντες οἶον, τῇ δὲ καταγε-
 λῶμεν ἡμῶν αὐτῶν, ὡς οἰεσθαι, ὅτι μάρτην ἡμῖν
 γένοιτο πάντα, καὶ αὐτὸ τὸ ζῆν, ἀνευ φιλοσοφίας
 ἔν τούτοις διατριβόντων ἡμῶν καὶ τῆς ψυχῆς οὐ-
 τῶ περιπολουμένης, ἐπέστη γραμματοφόρος ἐγχει-
 ρίζων Βελισταρίῳ τῷ χρηστῷ τὰ γράμματα, ᾧ
 ξυνην δὴ ἐγὼ τότε. Ἄμα δὲ ταῦτα λαθόντες καὶ
 ἀναπτύξαντες, ὡς διεξίημεν δις πού καὶ τρίς ληφθέν-
 τες τῷ χαριεντι τοῦ λόγου, τῷ Ἑλληνισμῷ, ταῖς
 ἄλλαις τοῦ γράφειν ἀρεταῖς, αὐθις ἀπεσπλόμεθα
 τὴν ἀχλὺν ἐκείνην ἀπὸ τῆς ψυχῆς, καὶ ἦν ἤδη πάντα
 καθαρὰ καὶ γαληνιώντα, ἀνακαλουμένην δόξαντες
 ἰδεῖν τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν. Νεῦσον, μέγιστε, νεῦ-
 σον· καὶ γὰρ ἐν τῷ νυνὶ χρόνῳ μηδεμίαν ἢ μικρὰν
 ὄλως ὀρώντες καταβάλλεσθαι φροντίδα περὶ τὰ
 γράμματα τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν ξυμβᾶσαν τῷ
 γένει καταστροφὴν, ἀποκνιγόμεθα πάνυ γαλεπῶς.
 ὡς παρὰ τῷ τραχῆλῳ τῷ πιδ' ἐπιστηρίζοντι τῷ
 κακῷ, καὶ μᾶλλον ἀναπειθοντι διὰ τοῦτ' αὐτὸ γα-
 λεπὸν ἡμᾶς, ἢ μηδὲν ὄλως ἠγεῖσθαι τὸ ζῆν, ἢ περ-
 δῆτα διὰ τᾶλλα, ὅσω γε τὰ μὲν ἐστὶν ἡμῖν φύσει,
 τὸ δὲ προαιρέσει τοῦ χειρόνος καὶ ἤδη ἐναντίον τῇ
 φύσει, παρ' ὅσον τῷ λογικῷ ζῶν τὰ μὴ βούλεσθαι
 μετὰ λόγου ζῆν ἀντιβαῖνόν ἐστιν. Ἀπέρριψε νῦν ἀφ'
 ἡμῶν τὰ γράμματα τὸ λυκοῦν, πάντως καὶ συνέ-
 στησε καὶ ἤφρανε καὶ ἀνεζώωσε, καὶ ἡμῶν αὐτῶν
 μὴ ἀπογνῶναι, ἀλλὰ θαρρῆν ἠνάγκασε καὶ ἀγαθὰς
 ἔχειν ἐλπίδας τοῦ σωθῆσθαι κἂν δὴ γε τῇ γονῆν
 αὐτῶν. Ἄλις τῶν κακῶν ἡμῖν· μὴ καὶ τοῦτο, ἀλε-
 ξίκακε, γένοιτο! Τὸ βέλτιστον ἡμῖν, ἢ πατρίς, ἀπό-
 λετο, ὁμοῦ δὲ ταύτη καὶ τὰ ἀγαθὰ ἔρρει πάντα.
 Παραλειφθήτω κἂν ἡ παιδεία! Εἰ ξυμβῆ καὶ ταύ-
 τιν ἐπιτριβῆναι, τί δεῖ πλέον Ἕλληνας ζῆν ιδιώ-
 τας, κορυζῶντας τὴν ῥίνα καὶ τεράστιόν τι γεγονό-
 τας καὶ τῶν θρεμμάτων αὐτῶν ἤτσονας, πρὶ οὐ-
 δὲν λογιζομένους τῷ κόσμῳ τούτῳ; Ἄλλ' ἐπεπόν-
 θαμεν ἂν, εὐ ἰσθ' ὅτι, καὶ τοῦτο, εἰ μὴ θεὸς τις
 ἀνωθεν παρακύψας καὶ τὸ γένος οἰκτείρας, τῷ αἰῶνι
 ἐχαρίσατο τούτῳ τὴν θεῖαν ψυχὴν Ἰωάννου τοῦ Λα-
 σκάρως, ὅστις τὸ πρεσβείον ἔχων τῆς Ἰταλικῆς
 παιδείσεως καὶ μὲν γε καὶ τῆς Ἑλληνικῆς, ἀντέστη
 τῇ κνηρᾷ τῶν Ἑλλήνων τύχῃ, καὶ ταύτην κατα-
 γωνισάμενος, κατέστησε τοῖς Ἕλλησι τὴν δημοσίαν
 ταύτην σχολὴν ἐν Φλωρεντία, ἧς αὐτὸς σὺ προϊ-
 στασαι, καὶ νῦν ἄλλην ἡμῖν ἐν Μεδιολάνῳ, δημο-
 σίαν καὶ ταύτην, ᾧ δοίη γε θεὸς πᾶν ὅτι ἂν ξυμ-
 φέροι, μισθὸν τοιοῦτων ἀγαθῶν. Σὺ δὲ, ἄλλ' ᾧ δι-
 δασκάλων ἀριστε, ἔχου τῆς ὁδοῦ ταύτης, μέχρις ἂν
 ἐς ἄκρον αὐτῆς γένωνται εἰ μὴ πάντες οἱ μαθηταί,
 ἀλλ' οὖν γε δὴ τινες, καὶ μὴ [σπεῦδε] τὴν ἐν Ται-
 νάρῳ, ἐμφιλογώρει μᾶλλον τῷ πονεῖν ὑπὲρ τῆς τῶν
 Ἑλλήνων δόξης, ἐνίστασο τῇ γνώμῃ, ξυμβάλλου τῷ
 βίῳ, ἀντέχου τῶν γραμμάτων ὅση δύναμις, μὴ πα-
 ρησιθήσῃ καὶ ταῦτα. Τότε γὰρ ἂν ὄντως εἴη πά-

λιν ὄντως ἡμῖν τὸ βιοῦν ἀδίκωτον. Τί δεῖ πολλῶν;
 Αὐτὸς σὺ σαυτῷ μάρτυς τοῦ πράγματος. Ἐρρώσω,
 καὶ τὸν Λουκανὸν πρόσειπε παρ' ἡμῶν. Ἀπὸ Οὐε-
 νετιῶν, Βοηδρομιῶνος εἰς φθίνοντος. »

—ο—

α Τὴν Θεμιστίου εἰς τὸ Α' καὶ Β' ἀναλυτικῶν παρά-
 φρασιν κατὰ τὴν σὴν πρόσταξιν μεταγράψαντες
 καὶ μετὰ ἐπιμελείας αὐτὴν συγκρούσαντες, ἀποπέμ-
 πομεν τῇ σὴ μεγίστῃ αἰδεσιμότητι, πρόθυμοι ὄντες
 ὑπηρετῆσαι καὶ εἰ τοῦ ἄλλου δέη, ὧν ἱκανοὶ ἐσμεν
 ὑπουργῆσαι τῇ δεσποτείᾳ σου. Ἐγὼ μετὰ τὴν ἐν-
 τεῦθεν ἀποδημίαν σου ποδάγρα καὶ ἀπορία χρημά-
 των ἐξαιτησάσας, κληήσης ἐς τὸδε κατάκειμαι, πλὴν
 καθ' ἐκάστην σὺν θεῷ ἑμαυτὸν ἐπαναλαμβάνω, ῥων-
 νύμενος τῇ ἐλπίδι τῶν σῶν ὑποσχέσεων, ἃς ἐγὼ γε
 ὁ ἐκείνας ἀπεκδεχόμενος καὶ ἡ τῶν Ἑνετιῶν γερουσία
 ἐκ τῶν Διὸς δέλτων εἶναι αὐτὰς πεπιστεύκαμεν, ἃς
 ὅσον τάχος πρὸς θεοῦ ἐπισφραγίσας τῷ τέλει τῆς
 σῆς ἀληθείας ἀποπέμψον. Ἐναγχος ἐκ Κρήτης ἐδε-
 ξάμην γραφάς, δι' ὧν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτ'
 ἔμαθον, ὡς Μεγαῆλος ὁ Μηλίσιος, ἀνὴρ πλοῦτῳ καὶ
 παιδείᾳ καὶ πλείσταις βίβλοις κομῶν, ἐς μακίρων
 ὄχετο νήσους, καταλιπὼν τοῖς κληρονόμοις χρυσί-
 νων χιλιάδας τὸν ἀριθμὸν ἑπτὰ καὶ δέκα· καὶ βί-
 βλους σπανίας τε καὶ ἀξιολογωτάτας ὑπὲρ τὰς
 τριακοσίας οὗτος ἐκέκτητο καὶ ἃς προύλεγον τῇ σὴ
 μεγίστῃ αἰδεσιμότητι. Εἰ σὺν δι' ἐφέσεως ἔχεις κτή-
 στασθαι ταύτας, τελέσας τὴν ὑπόσχεσιν Ἀρσενίῳ καὶ
 ἐφοδιάσας αὐτὸν χρυσίνοις ὅσοις ἂν φανείῃ τῇ δεσπο-
 τεῖᾳ σου, ὥστε ταύτας ἰσθῆσθαι, ἀπόλυσον αὐτὸν
 τὴν ἐς Κρήτην φέρουσαν στείλασθαι διὰ τῆς νεῶς
 τῶν τοῦ ἀγίου τάφου προσκυνητῶν, ἢ καὶ διὰ τινος
 τῶν τῇ δε ἐρχομένων πληροῦσθαι τριήρων, αἱ μετὰ
 τὴν ἑορτὴν τῆς ἀγίας πεντηκοστῆς εὐθὺς τῆς ἀπο-
 δημίας μνησθήσονται. Ἐρρωμένος διαβιώης. Γνω-
 στὸν ἔστω τῇ δεσποτείᾳ σου, ὅτι ἐκ τῆς τῶν χρυσί-
 νων ἑκατοντάδας, ἣν προσέταξας διὰ ταχέων δοῦναι
 καὶ μοι, ἐς τὸδε ἔλαβον οὐδὲ ὄβολόν, καὶ ταῦτα
 ἐμοῦ τε καὶ τοῖν διακόνων καὶ αὐτοῦ στερουμένου
 τοῦ ἀναγκαίου. Πρόσταξον τοίνυν τούτους δοῦναι
 μοι, εἰ γε ἡμᾶς αὐτοὺς βούλει ζῶντας κατα-
 λαβεῖν, τῇ τῶν χρημάτων ἀπορία ἐξαιτησάντας.
 Πάλιν καὶ κολλάκις ἔρρωτο. Ἐξ Ἑνετιῶν, φθίνοντος
 ἕκτη τοῦ Μεταγειτινιῶνος. »

—ο—

α Ὁ Μονεμβατίας Ἀρτένιος τῷ Κωνσταντινουπό-
 λεως Πατριάρχῃ.
 » Πολὺς μὲν χρόνος τυγχάνει παρικπευκῶς ἐξ ὅτου
 με τὴν ποιμαντικὴν ἐπανατεινόμενος ῥάβδον, πανα-
 γιώτατε δέσποτα, τῶν ὀρθοτατικῶν τῆς ἐκκλησίας
 ἀποσοβεῖς, δέον ἐκείνην γε ἀποθέμενον καὶ τὰς πα-
 τρικός ἀγκάλας ἀναπετάσαντα, τὸν ταπεινὸν Ἀρ-
 σένιον ἐπανακαλέσασθαι, τὸν μὴδ' ὀτιοῦν εἰπόντα,
 κατὰ τῆς ἐκκλησίας μηδέποτε, (εἰπεῖν γε τοῦτ')

ἐμοί . . .) μηδὲ διαπραξάμενόν τι τὸ σύνολον ἀλλ' εὐπειθῶς μὲν ἀδιαλείπτως πρὸς σε τὸν δεσπότην μου μετὰ Θεοῦ, πρὸς δὲ τοὺς ὑμετέρους ἐξάρχους εὐγνωμόνως τε ἄμα καὶ εὐνοϊκῶς διακείμενον. Ἀλλ' ὦ πρὸς Θεοῦ, παναγιώτατε κύριε, τί τόσον οὐδύσσαο τὸν ταπεινὸν Ἀρσένιον; Ἀρ' ὅτι οἱ τῶν Γραικῶν ἀπανθήσαντες λόγοι καὶ οἶον εἰπεῖν νεκρωθέντες, πάλιν ἀνθοῦσι τε καὶ ἀναβιώσκουσι καὶ τὰ βελτίω ὑπισχυοῦνται, ὅσον τὸ μέρος τὸ κατ' ἐμέ; ἢ τὸ μὲν εἰς ὀρθὴν ἀτραπὸν οὐκ ἔμολεν, ἀλλ' ὅτι πολλοὺς τῶν ἡμετέρων δυνάμενος τίσασθαι, οὐκ ἐξὸν αὐτοῖς, κατὰ τὰ ψηφίσματα τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς, διατρίβειν πρὸς τὰ ἡμέτερα, ἐπέσχον πολλάκις ἑμαυτὸν, αἰδῶ καὶ εὐπειθειαν διαφυλάττων τῇ ὑμετέρᾳ παναγιότητι; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο, φῆς, τὴν ὀρθὴν ἐσάδισε. Νῦν γοῦν ἐφρασάμην τὸ αἴτιον, οἶομαι ὅτι παρὰ τοῦ Μονεμβασίας Κυρίλλου, δυοῖν χωρεπισκόποιν ἐν τῷ χειροτονεῖν με συμπρόντοιν τάνδρι, τὴν χειροτονίαν ὑπεδεξάμην. Νῦν εἶδεν εὐστόχως τὸν σκοπὸν Ἀρσένιος! Ἀλλὰ καὶ τοῦτο γέγονεν, ὦ παναγιώτατε, κατὰ τοὺς τῆς ἐκκλησίας θεσμούς καὶ τὰ βασιλέων χρυσόβουλλα, ἃ προστάσσωσι, τὰς ἐπισκοπὰς, ἐπὶ τὰ δὲ εἰσὶν αἱ τῇ ἡμετέρᾳ μητροπόλει ὑπόκεινται, μὴ ἄλλους ἐπισκόπους δέχεσθαι, παρ' οὓς ὁ κατὰ καιροὺς εὐριτκόμενος τῆς Μονεμβασίας ἀρχιερεὺς ἐκλέξει τε καὶ χειροτονήσει (*), ὅπερ ἐπεκράτησεν ἐς τόδε, παναγιώτατε. Μέχρι μὲν οὖν αἱ ἐπισκοπαὶ τῇ ἀρχῇ τῇ τὰς ἡνίας ἡμῶν κρατούσῃ ὑπέκειντο, μεταπεμπόμενος ἕνα ἢ δύο τῶν ἐπισκόπων, τῶν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Μονεμβασίας ὑποκειμένων, ὁ τῆς Μονεμβασίας ἀρχιερεὺς σὺν ἐκείνοις ἐχειροτόνει ἐπίσκοπον. Ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἡγεμονίας κεκῦθενται πρὸς ἑτέραν ἀρχὴν, καὶ τῶν ἐπισκόπων μεταπεμπομένων, οὐ τολμώντων ἔλθειν· ἤδη πεποίηκε καὶ Κουρούδελις, ὑποσχεθεὶς μὲν ἔλθειν πρὸς τὴν ἐμὴν χειροτονίαν, τῷ φθῶ δὲ τῆς ἀρχῆς παραγενέσθαι τὸ σύνολον οὐκ ἐτόλμησε, καὶ εἴη γε συγγνώμη τῷ πανιερωτάτῳ· ὡς γὰρ ἡμῖν οὐκ ἐξεστὶν ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς χειροτονίας ἕνεκεν, οὕτω δὲ καὶ ὑμῖν πρὸς ἡμᾶς ἀμικέσθαι, ὃ δεῖ κάκεῖνος εὐλαβούμενος οὐδέπω μέχρι καὶ τήμερον παραγέγονεν. Ἀλλὰ τί καὶ πάθοιμεν ἂν, ὦ σεβασμιώτατε, δοξᾶν οὕτω τῇ τύχῃ καὶ τῷ καιρῷ, μᾶλλον δὲ θεῷ τῷ μεγίστῳ καὶ πρώτῳ βασιλεῖ βασιλέων, τῷ τε τύχης καὶ χρόνων καὶ καιρῶν αἰτίῳ καὶ κυβερνήτῃ τούτου χάριν πρὸς ταῖς αἰτίαις, ἃς ὑπέβημιν, δυοῖν χωρεπισκόποιν πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῆς χειροτονίας ψηφισθέντοιν, Μαΐνης δῆκουθεν, ἢ Ἐλους, ἢ ἠττινοσοῦν τῶν ἐπισκοπῶν, τῶν ἐκπαλαὶ ὑποκειμένων ἡμῖν, ὃ Μονεμβασίας χειροτονεῖ ὃ δὴ καὶ μέχρις ἐμοῦ γε προῦχώρησε. Πέμπεται δὲ τὸ ἴσον τῆς πατριαρχικῆς γραφῆς τῇ ὑμετέρᾳ παναγιότητι. Ἀλλὰ πρὸς τῆς Τριάδος αὐτῆς, ἐρασμιώτατε δέσποτα, ἰκετεύω καὶ δέομαι καὶ ἀντιβόλῳ, κάμφθητί μου τοῖς στεναγμοῖς καὶ παράσχου μοι αἰτοῦντι τὴν εἰρήνην,

(*) Παράδειγμα τὸ ἐν τῷ 85 φυλλαδίῳ τῆς Πανώρας (τελ. 338) τυπωθὲν χρυσόβουλλον.

ὁ καὶ μειζόνων ἀμαρτημάτων διορθωτής. Ἐπικύρωσον τὴν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου χειροτονίαν, παναγιώτατε, ἐπικαλετάμενος καὶ αὐτὸς τὴν χάριν τοῦ παναγίου πνεύματος. Τοῦτο καὶ ἀπόντος μου δυνατὸς εἶ ὁ οἰκουμενικὸς διαπραξάσθαι, ὡς ἄλλος ἥλιος ἐκαφεῖς ἡμῖν τὰς ἀκτῖνας τῶν σῶν ἱεραγίων εὐχῶν. Τελέσας δὲ τοῦτο καὶ τῇ παναγιωτάτῃ σου ἐμπεδώσας γραφῇ, θεραπεύσεις πρῶτον τὸν τὴν ψυχὴν βαρεῖα λύπη καὶ ἀθυμία τετρωμένον ἐμέ, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλους πλείστοις πραγμάτων ἀκαλίλαξαις καὶ κινδύνων, περιαντλουμένους ὁπημέραι παρὰ τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς οὕτω ποικίλτις καὶ συχναῖς γε ταῖς συμφοραῖς, τῷ μὴ πείθεσθαι, ὡς ἐκείνη δοκεῖ, τῇ ἡμετέρᾳ οὐτιδανότητι, καὶ μᾶλλον ὅσοι τῶν Γραικῶν τὰς Ἐνετίας οἰκοῦσιν, οἷς ἢ τῶν Ἐνετῶν ἀρχὴ ἢ ὑψηλοτάτη καὶ πολυύμητος συνεχίωρησεν ἀνεγεῖραι ναόν, ὃν τῷ μεγαλομάρτυρι καὶ τροπαιοφρῷ Γεωργίῳ ἀνέθεντο. Ἐμοῦ γὰρ ἀποτυχόντος τῆς διορθώσεώς τε καὶ συγγωρήσεως, ὕπερ ἀπειργοὶ θεός, δέδοικα μήπως καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ κράτους τῶν Ἐνετῶν τὴν παλινωδίαν ἀσῆται, καὶ οὕτω πᾶς τις ἂν εἴποι, δοκεῖν ἐμοῖ, ὃ τὰ σκέρματτα καταβαλὼν οὗτος τῶν φύντων αἴτιος. Ταῦτα δ' ἢ σὴ παναγιότης πιστωθεῖη καὶ διὰ γραμμάτων ἑτέρων φιλοθέων καὶ εὐλαβεστάτων ἀνδρῶν πρὸς δὲ καὶ εὐπειθεστάτων τῇ ὑμετέρᾳ παναγιότητι, ἢ γε τὰ μὲν μετὰ θεοῦ συνίστημι τε καὶ ἀνατίθημι. Ἐρρωμένος μοι διαδιώης εἰς ἐκπλήρωσιν καὶ καταρτισμὸν παντός τοῦ χριστιανύμου πληρώματος. Ἐξ Ἐνετιῶν, Βοηδρομιῶνος ἕκτη ἰσταμένου τοῦ ἀφλαῖ. ἔτους ἀπὸ τῆς θεογονίας.

» Ὁ Μονεμβασίας ταπεινὸς Ἀρσένιος, ὁ πειθήνιος κατὰ πάντα τῆς σῆς δεσποτικῆς τε καὶ παναγιότητος.»

ΠΕΡΙ ΒΙΡΜΑΝΩΝ.

—o—

Οἱ Βιρμάνοι κατοικοῦσιν εἰς ἐκτεταμένην τῆς μεσημβρινῆς Ἀσίας χώραν, ἣτις κεῖται ἐν τῇ τοῦ Γάγγου χερσονήτῳ, καὶ ἐμπεριέχεται μεταξύ τῆς 9.ης 27' μοίρας βορείου πλάτους, καὶ τῆς 98.ης 40' μοίρας μήκους. Συνορεύει δὲ ἡ χώρα αὕτη μὲ τὸ Θιβῆτ, τὴν Κίναν, τὸ Σιάμ, τὴν Βεγγάλην κτλ, καὶ ἔχει ἕκτασιν κατὰ μῆκος μὲν 500 περίπου μιλίων, κατὰ πλάτος δὲ 160. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς ὑπολογίζεται εἰς 41,000 τετρ. μιλίων. Καὶ τὸ μὲν βόρειον τῆς χώρας ταύτης μέρος εἶναι ὄρεινόν, τὸ δὲ μεσημβρινὸν ὄμαλόν, καὶ χθαμαλὸν μάλιστα πρὸς τὸν αἰγιαλόν· ὅθεν ὑπάρχουσιν ἐκεῖ κόλποι καὶ λιμένες ἐξαιρετοί, ὡς καὶ τινες νῆσοι παρὰ τὰ παράλια. Πολλοὶ ποταμοὶ διχθρέχουσι τὴν Βιρμανίαν χώραν, ἰδίως ὅμως οἱ Ἰρράσουάδουοι πλημμυρίζουσιν αὐτήν, ὡς ὁ Νεῖλος τὴν Αἴγυπτον, κατὰ τοὺς